

Litteratursiden.dk anmeldes
Ombygningen af Københavns Hovedbibliotek
Krimimessen i Horsens

PRESSEN BIBLIOTEKS

7. maj 2009

Generationskiftet i fuldt flor

BF's hovedbestyrelse

Formand: Pernille Drost

Tlf. A: 38 88 22 33, P: 29 28 52 77

E-mail: pd@bf.dk

Næstformand: Matthias Eiriksson

Danmarks Statistiks Bibliotek

Tlf. A: 39 17 37 24, P: 31 15 05 09

E-mail: eirixon@gmail.com

Øvrige hovedbestyrelse:

Jens Dam, Syddansk Universitetsbibliotek

Tlf. A: 65 50 44 11, P: 62 62 41 45

E-mail: jensdam@bib.sdu.dk

Anita Dürkop, Greve Bibliotekerne

Tlf. A: 46 13 84 00, P: 26 85 43 95

E-mail: atho@grevebib.com

Line Frølich, Biblioteket Sønderborg

Tlf. A: 88 72 60 36 P: 43 52 43 94

E-mail: lfri@sonderborg.dk

Marie Ulletved Holmgård, Gentofte Bibliotekerne

Tlf. P: 51 76 14 53

E-mail: ulletved@gmail.com

Kim Jesper Josefsen,

Tlf. P: 61 77 78 39

E-mail: kim@josefsen.dk

Søren Kløjgaard, Hasle Bibliotek

Tlf. A: 89 40 96 30, P: 86 15 13 98

E-mail: skl@bib.aarhus.dk

Nina Thorsted Petersen, Odense Centralbibliotek

Tlf. A: 65 51 44 80, P: 22 30 17 24

E-mail: ntp@odense.dk

Camilla Sejerøe, Odense Centralbibliotek

Tlf. A: 65 51 44 81, P: 64 47 29 61

E-mail: lcs@odense.dk

Mette Kjeldsen Sloth, Frederiksberg Kommunes Biblioteker

Tlf. A: 38 21 18 00, P: 44 98 91 38

E-mail: mesl01@frederiksberg.dk

Direktør: Johnny Roj-Larsen, jrl@bf.dk

Forhandlingsafdeling og Job&Profession:

Bruno Pedersen, Forhandlingschef, bp@bf.dk

Konsulenter:

Nanna Berg, kommunikationskonsulent, nbe@bf.dk

Niels Bergmann, udviklingskonsulent, nb@bf.dk

Arne Svane Frei, webmaster, af@bf.dk

Sofie Plenge, karriererådgiver, sp@bf.dk

Konsulenter, løn- og ansættelse:

Karin Madsen, privatområdet, kommuner i Region Midtjylland, kvm@bf.dk

Lone Rosendal, København, kommuner i Region Sjælland og kommuner i den jyske del af Region Syddanmark, lr@bf.dk

Susanne Høgdahl Thomsen, kommuner i Region Nordjylland, kommuner i den fynske del af Region Syddanmark samt alle regionsansatte, sht@bf.dk

Helle Fridberg: Region Hovedstaden ekskl. København, hf@bf.dk

Ulla Thorborg, statsområdet, ult@bf.dk

Telefonvagten: kl. 9.00 – 15.00: 38 88 22 33

Forsiden: Hver anden bibliotekar er over 50 år - generationsskiftet er en nødvendighed. Illustration Mette Marcussen.

Tilbageskridt for det fleksible arbejdsliv

Et skridt frem og to tilbage. Sådan kan man vist roligt kalde regeringen og Dansk Folkepartis ønske om en multimediebeskatning. Uanset om det er 5.000 eller 3.000 kroner og med de få justeringer, der efterfølgende blev vedtaget den 17. april. Den økonomiske gevinst ved beskatningen står på ingen måde mål med tabet af ansvarlig arbejdsmarkedspolitik i forhold til et provenue på 875 millioner kroner, der sandsynligvis bliver en del mindre efter nedjusteringen af beskatningen, ligesom den økonomiske konsekvens for den enkelte beskattede vil være på 1.200-1.700 kroner alt efter indkomst.

Helt fundamentalt er det urimeligt, at medarbejdere skal betale for at gå på arbejde, og straffes økonomisk fordi de bruger en bærbare pc eller mobil i deres arbejdstid. For hvis bare en arbejdsgiverbetalt pc eller mobil bliver båret ind over den private dørtærskel én gang, er der risiko for at blive beskattet. Derudover rammer det mulighederne for at arbejde hjemmefra og dermed have et fleksibelt arbejdsliv, der for mange er en god måde at skabe sammenhæng mellem arbejds- og familielivet. Og som blandt andet er blevet anbefalet af regeringens egen Familie- og arbejdslivskommission i 2007.

En central problematik ved multimedieskatten er, at man beskattes, hvis man har såkaldte »multimedieværktøjer« med hjem, der er arbejdsgiverbetalte, for eksempel en mobiltelefon eller en bærbare pc. Og det tilfalder medarbejderne at løfte

»bevisbyrden« - altså at kunne bevise, at udstyret ikke bliver brugt privat. Derfor vil beskatningen ramme mange af Bibliotekarforbundets medlemmer uanset sektor. På mange arbejdspladser skal man have en arbejdsgiverbetalt pc med sig, når man tager til møder, deltager i konferencer, arbejder hos kunder eller har rejsetid, hvor der kan arbejdes undervejs. Alt sammen for at kunne nå så meget som muligt på en arbejdsdag. Helt i tråd med den politiske dagsorden gennem mange år, hvor målet har været digitalisering af den offentlige sektor, stærk IT-infrastruktur, informationskompetente borgere og ikke mindst et stærkt dansk IT-samfund som komponent i regeringens globaliseringsstrategi. Men den strategi blev så lige overhalet indenom af en skattepakke, der vil beskatte, at den arbejdsgiverbetalte bærbare pc kommer med hjem og står i entreen, fordi man sørgede for at tjekke arbejdsmails i toget hjem fra et arbejdsgiverbetalt møde. Eller tog sin arbejdsmobil med, så man var til at komme i kontakt med, selvom man ikke var på

arbejdspladsen den dag. Der har været mange røster ude med dette synspunkt - blandt andre brancheorganisationer, private arbejdsgivere, KL, og fagforeninger. Også Datatilsynet er kritiske, fordi der nu vil være en yderligere risiko for, at medarbejdere arbejder med personfølsomme oplysninger fra deres private IT-udstyr. En kritik, der er relevant og hvor et scenarie med personnumre, der pludseligt flyder rundt på private pc'ere, ikke er en betryggende tanke.

Så her kommer, om man så må sige, 3.000 kroner spørgsmålet til politikkerne: hvor mange medarbejdere regner de med vil risikere at blive (unødvendigt) beskattet, fordi de er professionelle, effektive medarbejdere? Herfra kan kun lyde en opfordring til medarbejderne om at lade regningen gå videre til arbejdsgiverne.

PERNILLE DROST

INDHOLD

- 6** **Litteratursiden 2.0 – Et brugerdrevet litteratursite?**
Esben Fjord anmelder Litteratursidens nye site og spørger, hvilken rolle brugerne egentlig skal spille på sitet?
- 8** **Generationskiftet kommer**
Gennemsnitsalderen på de bibliotekariske arbejdspladser er høj, og et generationsskifte er på vej. Men hvordan skal det tackles – af kolleger og arbejdsgivere?
- 14** **Når viden risikerer at gå tabt**
Erfaringer risikerer at gå tabt, når bibliotekarer forlader arbejdsmarkedet. Men hvilken viden er værd at bevare?
- 16** **Flot nyt indgangsparti på Københavns Hovedbibliotek**
Københavns Hovedbibliotek er bygget om – og resultatet er flot, vurderer anmelder Jens Lauridsen.
- 20** **Fængslende messe**
Krimimessen i Horsens blev afholdt for femte gang i det nedlagte statsfængsel.
- 23** **Måske er det butleren**
Det overnaturlige er ved at snige sig ind i krimigenren ifølge krimieksperter.
- 24** **The mastermind**
Bibliotekar Vibeke Johansen fik ideen til en bogmesse kun for krimier.

8

20

I DETTE NUMMER

Bog anmeldelser 15
Nye stillinger 26
Personnyt 30
Nyt job 31

BIBLIOTEKSPRESSEN

Lindevangs Allé 2
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 88 22 33
Fax 38 88 31 01
E-mail: bibliotekspresen@bf.dk
Internet: www.bibliotekspresen.dk

Udgiver: Bibliotekarforbundet

Redaktion:

Ansvarsh. redaktør Henrik Hermann, hermann@bf.dk.
Journalister: Anette Lerche, lerche@bf.dk,
Sabrine Mønsted, moensted@bf.dk.

Annoncer:

DG Media as, Gammel Torv 18, 1457 København K,
Tlf. 70 27 11 55, fax 70 27 11 56
E-mail: epost@dgmedia.dk

Bladudvalg:

Jens Dam, Esben Fjord, Tina Holst, Vibeke Johansen,
Jannie Lehmann, Trine Skjelborg Mulvad.

Tryk: KLS Grafisk Hus A/S

ISSN 1395-0401
Medlem af Dansk Fagpresseforening

Abonnement:

Ingelise Dyrlund Frederiksen, abonnement@bf.dk
Årsabonnement: 550 kr. Udland 950 kr.
BF-medlemmer modtager automatisk bladet

Oplag: Distribueret oplag 1.7.2004 - 30.6.2005
iflg. Dansk Oplagskontrol: 6.503
Dette nummer er trykt i 6.800 eksemplarer

Adresseændring og uregelmæssigheder i leveringen
skal af Bibliotekarforbundets medlemmer meddeles til
BF's medlemsafdeling.

Kulturpris til krimimesse

Krimimesen i Horsens får i år *Kulturpris for Biblioteks- og Kulturforeningen i Region Midtjylland*.

Formålet med prisen er at fremme kulturelle og biblioteksmæssige initiativer i regionen. Begrundelsen for at hædre Krimimesen er, at det er en nytænkende og inspirerende indsats for kulturen og bibliotekstanken i bred forstand.

Horsens bibliotek har siden 2003 arrangeret Krimimesen i samarbejde med lokale boghandlere, forlag og både danske og udenlandske forfattere. Siden 2007 er messen blevet afholdt i det nedlagte Horsens Statsfængsel, og det meste af bibliotekets personale er involveret i både planlægning og afvikling af messen, som har skabt respekt og interesse i biblioteksverdenen.

Læs om krimimesen på side 20.

mønsted

Klimaforskning

To lektorer fra Danmarks Biblioteksskole har kortlagt den danske klimaforskning i både den private og offentlige sektor. Kortlægningen viser, at Danmark indtager en femteplads på listen over de lande i verden, der står for flest videnskabelige publikationer på klimaområdet målt pr. indbygger. Den viser også, at danske klimaforskere citeres bredt og ofte i udlandet.

Undersøgelsen er foretaget af de to lektorer Jesper Wiborg Schneider og Birger Larsen for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

lerche

Klods Hans-prisen

Bibliotekar og forlægger Vagn Plenge modtog i midten af april Klods Hans-prisen for sit arbejde med Forlaget Hjulet, der sætter særligt fokus på litteratur fra lande i den 3. verden.

Klods Hans-prisen uddeles af Selskabet for Børnelitteratur, IBBY Danmark. Prisen består af en originalillustration af en scene fra H.C. Andersens eventyr Klods Hans og blev dette år lavet af illustratør Antonieta Medeiros.

lerche

Hvis man har søndagsvagt, er det svært at nå gudstjenesten søndag formiddag. Men er det en fordel eller ulempe med skæve vagter? Det skal nu undersøges. Foto: Jens Nørgaard Larsen/Scanpix

Søndagsvagter er sure eller hvad?

At være bibliotekar på et folkebibliotek er langt fra et otte til fire job. Aftenarrangementer og weekend- og aftenvagter betyder, at bibliotekarer ofte arbejder, når andre har fri.

Nu vil Bibliotekarforbundet og KL (Kommunernes Landsforening) undersøge, hvad den varierende arbejdstid betyder for arbejdsglæden på landets folkebiblioteker.

- For nogle kan det være svært at få arbejdstiden til at hænge sammen med et privat-/familieliv, mens det for andre kan opfattes som en gevinst at have en fridag midt på ugen eller møde sent, siger konsulent i BF Lone Rosendal, der er tovholder på projektet.

Folkebibliotekerne er alt andet lige inde i en periode, hvor der kommer større pres

på arbejdstiden med stigende besparelser, færre personer og konstante krav om nye og bedre ydelser til brugerne.

Målet med undersøgelsen er at give tillidsrepræsentanter og biblioteksledere mere viden om, hvad der skaber arbejdsglæde, og hvad der fungerer bedst, når arbejds- og familieliv skal spille sammen.

Lone Rosendal regner med, at undersøgelsen vil blive gennemført i efteråret 2009 blandt andet som spørgeskemaundersøgelse på en række biblioteker.

BF og KL har fået 300.000 kroner til at undersøge sammenhængen mellem bibliotekarernes arbejdstid og arbejdstilfredshed. Pengene kommer fra en pulje der er afsat til at undersøge personalepolitiske emner.

mønsted

Musikanten.dk lukker efter seks år

Musikanten.dk, bibliotekernes kontaktforum for musikere er lukket ned efter seks år på grund af pengemangel.

Musikanten.dk har været besøgt af mellem en halv og en hel million musikere, og ifølge projektleder Marianne Ljungberg, har det været det eneste musikforum, der henvendte sig bredt til alle musikmiljøer fra rytmiske aftenskoler over popmusik til Sjællands Symfoniorkester.

Sitet blev søsat som et udviklingsprojekt i 2003 med støtte fra Biblioteksstyrelsen, og har været drevet og finansieret af Bir-

kerød Bibliotek, senere Rudersdal Bibliotekerne. I foråret 2008 blev sitet overflyttet til Musikbibliotek.dk, men i stedet for videreudvikling, som var tanken endte det altså med en afvikling, da Musikbibliotek.dk ikke fik de ressourcer de havde regnet med.

- Jeg har det dårligt over, at det endte sådan, siger Marianne Ljungberg, der kørte siden alene i seks år før den rykkede over til musikbibliotek.dk. Men hun håber stadig, at siden kan genopstå i fremtiden.

mønsted

Tilbuddet til ledige akademikere skal strammes op

En evaluering af de private aktører, der skal få ledige akademikere i job, viser, at der er brodne kar imellem de private firmaer, der overtager jobcentrenes kontakt med de ledige akademikere efter syv måneders ledighed.

I en spørgeskemaundersøgelse af alle akademikere, der fra oktober 2007 til juni 2008 blev henvist til en privat aktør, kaldte 48 procent de private aktørers indsats for irrelevant eller direkte spild af tid med den begrundelse, at de mangler indsigt i det akademiske arbejdsmarked og ikke tager højde for den lediges fremtidsønsker. Manglende tilbud om opkvalificering bliver også nævnt som et problem.

Alligevel mener en tredjedel af de adspurgte, at de private aktører er de bedste til at formidle job til ledige akademikere. Og undersøgelsen viser da også, at langt de fleste ledige kommer ud i et akademikerjob efter et forløb hos en privat aktør, og jobtilfredsheden hos dem er oppe på 91 procent.

Karriererådgiver i Bibliotekarforbundet Sofie Plenge synes, det er en god tanke, at lave et tilbud, der er målrettet akademikere.

- Men det er nødvendigt, at de private aktører har et indgående kendskab til det akademiske arbejdsmarked. De firmaer, der ikke har det, skal ud af ordningen, siger hun og tilføjer, at hun er glædelig overrasket over at mistanken om, at de private aktører var med til at presse de ledige akademikere ud i ufaglærte jobs, ifølge evalueringen, ikke holder stik.

Den gennemsnitlige ledighed for bibliotekarer lå i januar 2009 på 1,9 procent, hvilket svarer til 88 bibliotekarer. Men især dimittendgruppen - de bibliotekarer der er uddannet inden for det sidste år - der er ramt. Her er ledigheden stigende og lå i januar 2009 på 16,4 procent i forhold til 12,6 procent i januar 2008.

mønsted

Ny undersøgelse tyder på, at der både er brodne kar og seriøse tilbud blandt de private aktører, der skal hjælpe ledige akademikere tilbage på arbejdsmarkedet. Arkivfoto: Jakob Boserup

Boost af bibliotek.dk

For løbende at udvikle bibliotek.dk har Styrelsen for Bibliotek og Medier nedsat et udvalg for en to-årig periode. Udvalget skal have øje for brugernes erfaringer med søgesiden og samspillet mellem de lokale bibliotekssystemer og bibliotek.dk. Udvalget skal mødes to til tre gange om året og er et »fagligt diskuterende og rådgivende udvalg«, der skal bidrage til en udviklingsplan for bibliotek.dk.

Bibliotekarforbundet er blevet bedt om at pege på et medlem med baggrund i enten

reference- eller it-faggruppen, der skal sidde med i udvalget.

De to faggrupper har indstillet henholdsvis udviklingskonsulent Bodil Wöhnert fra Esbjerg kommunes bibliotek og digitalchef Pernille Saul fra Guldborgsund-bibliotekerne.

Andre repræsentanter i udvalget er Bibliotekschefforeningen, Forskningsbibliotekernes Chefkollegium, Lederforum for Special- og Forskningsbiblioteker, Danmarks Biblioteksforening og Danmarks Forskningsbiblioteksforening.

mønsted

23 ting part II

Bibliotekerne i København, Randers og Herning følger op på projektet 23 ting med det nye projekt *Det nye Internet*. Her er der fokus på web 2 og læring til og med brugerne.

I første omgang er datoerne for temadagene fastlagt, henholdsvis den 9. juni i jylland og 16. juni på sjælland.

Forlig med betydning

En flerårig retssag i USA med Google på den ene side og forfattere og forlag på den anden side er endt med et forlig, som også kan få betydning for danske forfattere og forlag.

Den danske forlæggerforening er i gang med at afdække, hvad forliget vil betyde og kan derfor ikke endnu melde ud, om det råder sine medlemmer til at sige ja tak. Men ønsker man at gøre krav på en del af de penge, som Google har forpligtet sig til at betale, skal man udfylde et online skema senest 5. januar 2010.

lerche

Nye hjemmesider

Både Bibliotekarforbundet og Bibliotekspressen har relanceret sine hjemmesider. Se mere på www.bf.dk eller www.bibliotekspressen.dk.

Der udvikles stadig på begge sider og eventuelle fejl rettes løbende.

Ti år med it

IT-Universitetet kan fejre sin ti-årsfødselsdag i år. Danmarks yngste universitet er gået fra kun 113 studerende i 1999 til i dag at huse 1500 studerende, der beskæftiger sig med alt fra spil, kommunikation og business til software.

- Vi havde fat i noget helt rigtigt, da vi i sin tid bredte definitionen af it ud, så den omfatter både naturvidenskab, humaniora og erhvervsmæssig udnyttelse. Vi er lykkedes med at tiltrække mange flere unge, også kvinder, til it-uddannelserne, siger rektor Mads Tofte.

Fredag den 24. april markerer IT-Universitetet jubilæumsdagen.

lerche

- Et brugerdrevet litteratursite?

Litteratursiden er blevet relanceret i en ny og mere tidssvarende version til erstatning af den oprindelige hjemmeside.

af **ESBEN FJORD**

Et af hovedformålene er ifølge pressemeddelelsen at give Litteratursidens cirka 800.000 brugere mulighed for at indtage en ny og mere aktiv rolle gennem sociale teknologier, hvor de blandt andet kan bidrage med deres læseoplevelser og diskutere litteratur med andre.

Dette mål opfyldes overordnet set

Præmis eller supplement

Det er helt oplagt at inddrage brugerne aktivt på et site som Litteratursiden. Skønlitteratur er et emne, der optager og engagerer mange brugere og Litteratursiden har allerede en stor brugerskare.

På nettet findes der allerede mange gode eksempler på litteratursites, hvor brugerne spiller en aktiv rolle. Der er imidlertid stor forskel på betydningen af brugernes bidrag.

På LibraryThing for eksempel er brugernes deltagelse og bidrag forudsætningen for, at sitet kan eksistere. Her er fokus helt entydigt på at give brugerne mulighed for at opbygge sociale profiler og danne communities, hvor de kan inspirere og diskutere litteratur med hinanden.

På Amazon er brugernes rolle en anden. Her er brugernes bidrag anmeldelser, vurderinger med videre, der kan understøtte og værdiberegne sitets primære formål, nemlig at sælge bøger.

Når Litteratursiden 2.0 nu lanceres som et site med brugerinddragelse, er det derfor vigtigt at tage stilling til, hvad brugernes rolle skal være. Er det en præmis for sitet eller er

det et supplement til det eksisterende?

De brugerrettede funktioner

Overordnet set har brugerne af den nye Litteraturside mange muligheder for at bidrage og deltage. Efter oprettelsen af en brugerprofil kan brugerne via menupunktet »opret indhold« blogge, anbefale bøger, oprette lister med deres favorittitler, deltage i online læseklubber eller

bidrage til lyrikwikien. Derudover er der også mulighed for at tilføje andre brugere som læsevenner og på den måde opbygge communities.

Det kan dog være svært at gennemskue, hvordan det indhold man skaber relaterer sig til det redaktionelle indhold, der allerede findes.

For eksempel kan brugerskabte anbefalinger ses under siden anbefalinger, men tilsyneladende ikke under selve bogtitlen. Det undrer også, at der ikke er mulighed for at anbefale eller kommentere bogen direkte på bogens side, men kun via »opret indhold« menuen på ens brugerprofil.

Desværre er der mange eksempler på, at sammensmeltningen mellem det brugerskabte og det redaktionelle er svært at få øje på og derfor virker den brugerskabte del løsrevet fra den redaktionelle.

Hvor er fokus?

Den manglende eller svært gennemskuelige sammenhæng mellem det brugerskabte og det redaktionelle kommer til at betyde, at det kan være svært at finde ud af, hvad ideen med at inddrage brugerne egentlig er.

Litteratursiden kan nemlig sagtens leve et liv uden brugerskabt indhold og har stadig klart sit fokus på det redaktionelle. Men det er heller ikke brugerskabt indhold som supplement, da sammensmeltningen med det redaktionelle er begrænset. Derfor virker det mest at alt som to adskilte hjemmesider, der på mange måder har hver deres fokus og ikke fungerer som en enhed.

Og det synes jeg er synd, og kunne godt tænke mig, at man før den næste release afklarede, hvorfor det egentlig er, at man gerne vil have brugerinddragelse og hvilken rolle brugerne skal spille på Litteratursiden 2.0. ■

*Esbén Fjord er udviklingschef på Gladsaxe Bibliotek
bibliotekspresen@bf.dk*

på den nye hjemmeside. Men selvom Litteratursiden 2.0 har gode intentioner og er det bedste danske forsøg på implementering af sociale teknologier, er der dog plads til forbedringer og overordnet set, virker det som om, at der mangler en diskussion af, hvad brugernes rolle skal være og hvorfor de skal deltage?

*More people to the library.
More library to the people.*

● Biblioteket rocker – NON STOP

Med Axiell Arena åbner det virtuelle bibliotek – og det holder aldrig lukket. Der er konstant besøgende, som interesserer sig for bøger, musik og film. De kommer, når de er på farten, når de er hjemme og har fri, eller midt om natten efter en fest for at hente en guitarsolo. Det hele går let og enkelt.

Med Axiell Arena bliver biblioteket et levende og inspirerende sted. Et sted, der med sine nye åbningstider – døgnet rundt – giver biblioteket mange flere besøgende.

Om Axiell Arena

Axiell Arena er bibliotekets nye website. Her er bibliotekskatalogen integreret med Bibliotek 2.0-konceptet, og skaber hermed et komplet website, som altid holder åbent. Her mødes brugerne i forskellige fora og her får de masser af inspiration til at komme videre. Brugere kan skabe sin egen virtuelle samling af information og titler. Med de centrale services får bibliotekerne et rigt udbud af tags, ratings og anmeldelser.

Læs mere om Axiell Arena på www.axiell.dk

Kontakt os – så fortæller vi mere.

AXIELL

Creative solutions – expanding minds

Axiell Bibliotek A/S
Stamholmen 157, 4. sal · 2650 Hvidovre
tlf. 3338 2525 · www.axiell.dk · axielldk@axiell.com

GENERATIONSSKIFTET KOMMER

Gennemsnitsalderen på en bibliotekar er 49 år og på de fleste bibliotekariske arbejdspladser er gruppen på over 50-årige langt den største. Mange nærmer sig pensionsalderen. Men hvordan tager bibliotekarerne imod deres nye og oftest meget yngre kolleger?

tekst ANETTE LERCHE
illustration METTE MARCUSSEN

I København og Frederiksberg kommuner er der ansat fem bibliotekarer i 20'erne ifølge Bibliotekarforbundets medlemsregistre.

I alt har forbundet 262 medlemmer i de to kommuner, og 67 procent af dem er over 50 år.

Generationsskiftet er altså på vej, og det vil blive en meget stor flok af nye kolleger, der skal tages godt imod i de to kommuners biblioteker. Den udfordring tager man med ro i København.

- Vi har ikke umiddelbart tænkt os at iværksætte særlige initiativer. Vi sørger løbende for, at nye medarbejdere introduceres til virksomheden og arbejder på at have et naturligt mix af yngre og ældre

ansatte på bibliotekerne, forklarer bibliotekschef Jens Ingemann.

København og Frederiksberg er dog langt fra enestående, når det gælder en høj gennemsnitsalder.

Bibliotekspressen har set nærmere på demografien i både kommuner, stat, regioner og blandt de private bibliotekarer, og alle steder er gennemsnitsalderen høj. Undtagelsen er de privatansatte bibliotekarer, der har en gennemsnitsalder på 44 år.

Farvel til mange

Blandt de kommunalt ansatte bibliotekarer er gennemsnitsalderen 49,99 år.

Og andelen af ansatte over 50 år er på 62 procent.

Der findes mange kommunale arbejdspladser, hvor fordelingen er endnu mere skæv. Marianne Vergmann er ansat i Lejre Kommune, hvor der er ansat 10 bibliotekarer og kun to af dem er under 50 år. Selvfølgelig er hun 51 år og altså en af dem, der kommer til at mærke generationsskiftet tydeligt – hun skal både sige farvel til erfarne kolleger og tage imod nye og sandsynligvis langt yngre kolleger. Generationsskiftet er dog ikke noget, man taler om på Lejre Kommunes biblioteker.

- Men det ville være relevant at diskutere, for der kommer jo en stime af ►

pensioneringer over de næste fem år, fordi det meste af personalet på det tidspunkt runder de 60 år, siger hun.

Allerede nu har man i Lejre gjort sig nogle få erfaringer med, hvordan det er at tage imod nye kolleger, men redskaberne til hvordan det bedst gøres, føler Marianne Vergmann endnu ikke helt er på plads.

- Vi har haft unge vikarer, og det er en udfordring. Vi er dobbelt så gamle som dem og tilhører deres forældres generation. Der er en opgave i at tænke over ikke at være for »mor-agtige«, men at yde den støtte, omsorg og oplæring en nyuddannet har brug for. Det er i høj grad en balancegang, siger Marianne Vergmann.

- Det er svært at være den, der både har den faglige erfaring og livserfaringen qua ens alder og samtidig være en god kollega, der skal yde plads og rum til de unge, tilføjer hun.

Men selv om Marianne Vergmann ikke lægger skjul på, at det kan være vanskeligt at tage imod nye kolleger, så understreger hun, at hun ser det som noget positivt, og at det er en udfordring, hun glæder sig til i sit arbejdsliv.

- Vi kan mærke, at det er rart at få det friske pust. De nye har andre erfaringer og andre kompetencer – det er ikke fordi, de kommer med noget meget nyt, men for eksempel er deres it-kompetencer rigtig gode. De unge stiller spørgsmål, og det er sundt, men de er samtidig også meget loyale og går ind i de rammer, der nu engang er, siger Marianne Vergmann.

Men en ny kollega, der tilmed er nyuddannet, har selvfølgelig ikke den erfaring, der kommer fra et langt arbejdsliv.

- Vi havde en vikar, der efter

den første uge, sagde til mig: »Hold da op, det har jeg slet ikke lært på skolen«. Man tror, man er færdig med sin uddannelse, når man har fået sit eksamensbevis. Men når man begynder at arbejde, så begynder den anden halvdel af ens uddannelse. Sådan var det jo også for mig selv, siger hun.

Takt og tone

På bibliotekerne i Roskilde er generationsskiftet sket mere gradvist, fordi man har ansat mere løbende. Men også her er andelen af ansatte over 50 år stor. Selv er tillidsrepræsentant Christine Banke 51 år, og hun er godt tilfreds med, at man på Roskilde Bibliotekerne tilbyder sine nyanførte en mentorordning, der også foregår på lederniveau.

- En gammel garvet tager en nyansat i hånden og lærer vedkommende op, og det er smadder svært, for der er meget, de skal lære.

Hun vurderer, at de nye, unge kollegaer

generelt er mere tunet ind på den nye verden og fremtiden, men at den type også findes hos de ældre bibliotekarer.

Selve det, at Roskilde Bibliotekerne allerede har taget imod en del nye og yngre kolleger gør, at Christine Banke vurderer, at generationsskiftet fungerer godt i Roskilde.

- Jeg synes ikke, vi har et generationsproblem her. Der er selvfølgelig noget i det små, og det handler mest om takt og tone; at de unge efterlader sodavandsflasker, har bærbare med på møder og sidder og ser på skærmen. Der er et lille skred i, hvordan man opfører sig, og det kan godt give en øjeblikssirritation, hvor den ene gamle vrisser til den anden om det, men det er ikke mere end det, understreger hun.

Omvendt synes hun dog stadig, at det er et meget vigtigt emne at diskutere på arbejdspladsen, at der er en så stor del af medarbejderne, der nærmer sig pensionsalderen.

- Vi taler om det, ja vi bekymrer os om det, det er en af grundene til, at vi har lavet mentordningen. Der vil være viden, der går tabt, men vi er nok lidt afventende i øjeblikket, fordi man måske nogle gange overvurderer hvor meget, man har brug for at gemme på den viden, der er blevet tillært gennem mange år. Der er noget specialviden, man vil mangle, og det retter mentorordningen forhåbentlig lidt op på.

Christine Banke forudser, at generationsskiftet på bibliotekariske arbejdspladser vil give en del diskussioner.

- Spørgsmålet er, hvad det er, vi vil? Hvad er biblioteket for os. Jeg har det en smule helligt med det, biblioteket er så fantastisk samfundsmæssigt set, det er vores alle sammens, men andre kan have andre tilgange. Nogle mener vist, at man lige så godt kan lave biblioteket om til en butik med betalbare ydelser, siger Christine Banke.

”Der er en opgave i at tænke over ikke at være for »mor-agtige«, men at yde den støtte, omsorg og oplæring en nyuddannet har brug for. Det er i høj grad en balancegang.”

Marianne Vergmann, Bibliotekar i Lejre.

Hvidovre skifter

I HvidovreBibliotekerne har man – ligesom i Roskilde – allerede erfaringer med generationsskiftet, og man har arbejdet med at sikre den viden, der vil gå tabt, når erfarne medarbejdere forlader arbejdsmarkedet. Og netop i Hvidovre er andelen af medarbejdere, der er gået på pension meget stor, fordi de fleste medarbejdere blev ansat i starten af 1970'erne og siden ikke har skiftet arbejde på grund af den store bibliotekarledighed. De har på sin vis været stavnsbundne til deres arbejdsplads, konstaterer bibliotekschef Kim Rømer Krogh. Han har været i faget i 30 år og er 53 år gammel.

Som bibliotekschef har han været med til at iværksætte en ordning, hvor ældre medarbejdere, inden de fratrådte, deltog i et møde med udviklingschefen, således at biblioteket fik så meget viden ud af medarbejderen som muligt. Den viden blev så givet videre til en ny medarbejder.

- Men vi tager også stilling til, hvad det er for en viden, der skal gå videre. For der er viden, eller ting, man altid har gjort, som egentlig ikke har nogen grund og derfor ikke skal bevares. Vi vurderer i forhold til de aktuelle muligheder – i stedet for blot at køre videre *as usual*, siger Kim Rømer Krogh.

Selve generationsskiftet er også styret fra ledelsens side.

- Vi har meldt det ud, så personalet ved, at når nogen fratræder, så kommer der i første omgang vikarer i stillingen. Og så ansætter vi nye medarbejdere i klynger – for hvis de kommer drypvis én efter én, så vil de blive dræbt i organisationen, fordi den ældre generation så vil være i overtal. Uden egentlig at ville det, vil de ældre medarbejdere komme til at dræbe engagementet hos de nye, fordi de har deres egne måder og rutiner som de vil holde fast i, forklarer Kim Rømer Krogh.

Samtidig med generationsskiftet har biblioteket også gennemgået en organisationsændring, og som et led i nyansættelserne har nye medarbejdere fået lov til selv at angive hvor mange timer, de vil arbejde og inden for hvilke arbejdsområder.

Endelig glæder Kim Rømer Krogh sig over, at generationsskiftet medfører, at der nu ansættes cand.scient.bib'ler på biblioteket.

- De har en anden form for drive, end os almindelige bibliotekarer, vurderer han.

Intet generationsskifte endnu

På Aalborg bibliotekerne er gennemsnitsalderen blandt alle medarbejderne på 50,46 år. Selv hører tillidsrepræsentant Ane Righolt med sine 36 år til gruppen af yngre bibliotekarer i Aalborg, men generelt er generationsskiftet endnu ikke kommet i gang.

- Det går lidt trægt på grund af besparelser og fyringsrunde – der er nu 10 stillinger, der ikke skal genbesættes. Men når det er overstået, så skal vi i gang, siger hun.

- Jeg har selv været ansat i ti år – og jeg har oplevet, at der kommer folk, der spørger, hvem er du egentlig? Folk er her længe, man har tit næsten 40 års jubilæum, inden man stopper.

Og forskellen i alder betyder noget for det sociale.

- Ja, der er da alderskliker, og det betyder noget. Både ældre og unge har en tendens til at holde sig lidt til hinanden. For eksempel er de, der nærmer sig pensionen måske ikke så engagerede i kollegiale arrangementer længere. Julefrokosten på hovedbiblioteket blev eksempelvis aflyst – men den manglende opbakning kan også delvist skyldes en sparerunde, forklarer Ane Righolt.

Men også fagligt betyder alderen noget.

- Jeg tror, at der er mange ældre medarbejdere, der ikke føler, at de bliver set og respekteret så meget. Man har måske lidt for travlt med at fokusere på alder.

Kongelig buddy-ordning

På Det Kongelige Bibliotek vurderer tillidsrepræsentant Søren Guts, at i hvert fald halvdelen af de ansatte er over 55 år, og at mange i den gruppe også er over 60 år.

- Vi har en meget skæv aldersfordeling, og vi er derfor i gang med generationsskiftet, siger Søren Guts, der selv er 56 år. ▶

Uden egentlig at ville det, vil de ældre medarbejdere komme til at dræbe engagementet hos de nye, fordi de har deres egne måder og rutiner som de vil holde fast i.

Kim Rømer Krogh, bibliotekschef HvidovreBibliotekerne

Samtidig med generationsskiftet, så tager Det Kongelige Bibliotek også mange nye faggrupper ind og opretter nye stillingsbetegnelser. I stedet for at bruge stillingsbetegnelsen bibliotekar og forskningsbibliotekar ansættes der nu eksempelvis informationsspecialister, der kan rekrutteres blandt en langt bredere skare af akademikere.

Og der er lagt en plan for, hvordan generationsskiftet kan få en god start. Nyansatte gennemfører i første omgang et introduktionsforløb, og tilknyttes både en mentor, der står for den faglige oplæring, og også en såkaldt buddy-ordning, hvor en kollega fra en anden afdeling bliver en kammerat, der er med til at udvide den nyansattes netværk.

Samtidig er der også rotationsordninger, der gør, at de nyansatte i deres første ansættelsesår roterer mellem flere afdelinger.

Generelt er det Søren Guts vurdering, at generationsskiftet fungerer godt.

- De nye bliver spredt godt, og jeg synes ikke, at vi har alderskliker, men jeg kan da selvfølgelig godt forestille mig, at man taler bedre med kollegaer på ens egen alder.

Søren Guts har også noteret sig, at der er forskel på de nye og ældre bibliotekarer.

- De nye har en mere teoretisk tilgang til arbejdet og skal lære det mere praktiske og nede på jorden, som også er en del af opgaven. De gamle er mere praktiske og har haft mindre teori, vurderer han.

Faglige sammenstød

Søren Guts tillidsrepræsentant kollega er Rune Pileborg Kurdahl, der er 34 år og kom til Det Kongelige Bibliotek som nyuddannet. Han oplevede ikke, at det var specielt nemt som ny kollega at få overblik over sin nye arbejdsplads, og det, at han blev ansat i 2007, hvor fusionen mellem Det Kongelige Bibliotek og det daværende DNLB, Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek var i fuld gang, gjorde det heller ikke nemmere.

Det tog tid at lære at gennemskue hele organisationens beslutningsprocesser, og det var ikke altid nemt at finde ud af, hvem der var leder hvor, eller hvem han skulle gå til med sine spørgsmål. Der var også flere forskellige faggrupper og faglige organisationer, han skulle lære at kende.

- Dengang fandtes der ikke et introforløb til de øvrige fakultetsbiblioteker, og det savnede jeg. Jeg savnede nogen, der kunne introducere mig til hele organisationen, i stedet blev min viden lidt tilfældig, og jeg havde været ansat i godt et år, før jeg fik det hele på plads, husker Rune Pileborg Kurdahl.

Hans oplevelse er, at det sociale liv i høj grad bærer præg af, at han er ansat på en arbejdsplads med en høj gennemsnitsalder.

- Som nyansat var jeg meget opsat på at danne mig et netværk blandt andre unge og søgte derfor kontakt til mine kolleger på de øvrige fakultetsbiblioteker. Man har en fælles referenceramme

med folk på sin egen alder, siger Rune Pileborg Kurdahl.

Han peger på, at der er forskel på, hvordan unge og ældre bibliotekarer opfatter sig selv.

- Den ældre generation af bibliotekarer opfatter måske i højere grad biblioteks-faget som et håndværk, hvor de unge i min generation måske i højere grad ser sig selv som akademikere og gerne vil arbejde procesorienteret med skiftende arbejdsopgaver og problemstillinger, hvilket er en del af vores uddannelse. De unge vil ikke nødvendigvis være tilfredse med at sidde i en stilling, der er præget af meget rutinearbejde. Man skal også rokere 3-4 gange i de første ti år, og det ser jeg som noget meget positivt, siger Rune Pileborg Kurdahl.

Han kan godt nikke genkendende til, at der er kulturforskel mellem de unge og de ældre medarbejdere.

- Der ses lidt skævt til de unge nogle steder, det er måske en floskel, men man kan gode møde holdninger som »de unge tror, de kan slippe for rutine-arbejde«, »de unge får de sjove projekter«, og »de ældre laver kendeligt rutinearbejde«.

De traditionelle gamle faggrænser er under opbrud, og det er heller ikke noget, som alle har haft lige let ved at acceptere.

- Eksempelvis er jeg blevet tildelt fagreferencen på psykologi, og er dermed trådt ind på et område, hvor forskningsbibliotekaren traditionelt har haft sin enegang. Jeg er stødt på den holdning, at det er forkert og enkelte i den ældre generation så måske hellere fastholdt en fordeling, hvor bibliotekaren sidder med de traditionelle biblioteksopgaver. ■

lerche@bf.dk

Bibliotekarer i tal

København og Frederiksberg Kommuner: Gennemsnitsalder: 50,5 år

Bibliotekarer i 20'erne:	5 (2 procent)
Bibliotekarer i 30'erne:	47 (18 procent)
Bibliotekarer i 40'erne:	34 (13 procent)
Bibliotekarer i 50'erne:	117 (45 procent)
Bibliotekarer i 60'erne:	57 (22 procent)
I alt:	262

Øvrige kommuner: Gennemsnitsalderen: 49,99 år

Bibliotekarer i 20'erne:	51 (2 procent)
Bibliotekarer i 30'erne:	418 (20 procent)
Bibliotekarer i 40'erne:	341 (16 procent)
Bibliotekarer i 50'erne:	927 (44 procent)
Bibliotekarer i 60'erne:	389 (18 procent)
Bibliotekarer i 70'erne:	1 (0 procent)
I alt:	2127

Privat:

Gennemsnitsalderen: 44,0 år

Bibliotekarer i 20'erne:	19 (4 procent)
Bibliotekarer i 30'erne:	187 (36 procent)
Bibliotekarer i 40'erne:	148 (28 procent)
Bibliotekarer i 50'erne:	139 (27 procent)
Bibliotekarer i 60'erne:	31 (6 procent)
I alt:	524

Stat:

Gennemsnitsalderen: 48,3 år

Bibliotekarer i 20'erne:	19 (2 procent)
Bibliotekarer i 30'erne:	198 (22 procent)
Bibliotekarer i 40'erne:	248 (27 procent)
Bibliotekarer i 50'erne:	332 (36 procent)
Bibliotekarer i 60'erne:	121 (13 procent)
Bibliotekarer i 70'erne:	2 (0 procent)
I alt:	920

Regioner: 46,2 år

Gennemsnitsalderen: 46,2 år

Bibliotekarer i 20'erne:	2 (4 procent)
Bibliotekarer i 30'erne:	20 (39 procent)
Bibliotekarer i 40'erne:	6 (12 procent)
Bibliotekarer i 50'erne:	17 (33 procent)
Bibliotekarer i 60'erne:	6 (12 procent)
I alt:	51

Arbejdsløse: 41,9 år

Gennemsnitsalderen: 41,9 år

Bibliotekarer i 20'erne:	25 (11 procent)
Bibliotekarer i 30'erne:	89 (38 procent)
Bibliotekarer i 40'erne:	51 (22 procent)
Bibliotekarer i 50'erne:	59 (25 procent)
Bibliotekarer i 60'erne:	8 (3 procent)
I alt:	232

Alderssammensætningen på danske arbejdspladser

Forsknings- og Innovationsstyrelsens rapport om "Innovation og mangfoldighed i danske virksomheder" har blandt andet set på alderssammensætningen i danske virksomheder med over 20 ansatte.

0-24 år:	13 procent
25-40 år:	44 procent
41-55 år:	32 procent
56+:	12 procent

Når viden risikerer at gå tabt

Howdan sikrer bibliotekerne den viden, der risikerer at gå tabt, når en stor del af de erfarne bibliotekarer går på pension?

af ANETTE LERCHE

Bibliotekarer er gode til at bevare og systematisere viden. Men hvad sker der med bibliotekarernes egen viden, når de forlader arbejdsmarkedet for at gå på pension? Det spørgsmål må efterhånden ligge i baghovedet på rigtig mange ledere på folke- og statslige biblioteker.

Nogle biblioteker har dog allerede iværksat handlingsplaner og det har firmaet Conmoto været en del af. Helt konkret har firmaet været involveret i et projekt for en række folkebiblioteker, hvor man blandt andet skulle undersøge, hvad der virker i forhold til videndeling. Man ville også opstille en vision for videndeling for bibliotekerne og undersøge, hvilke udfordringer bibliotekerne stod over for i forbindelse med gennemførelsen af visionen.

Søren Heide, partner i Conmoto var med til at udarbejde projektet.

- I bund og grund handlede projektet om, at der var mange kloge medarbej-

dere, der havde oparbejdet viden gennem mange år. Men hvad var det for en viden, der ville gå tabt, når de gik på pension, og hvordan kunne man fastholde – eller videreføre den viden til yngre medarbejdere?, siger Søren Heide.

Som en del af projektet blev alle bibliotekets medarbejdere samlet i forbindelse med arrangementer og noget, der blev kaldt markedspladser. Det sidste handlede om, at medarbejderne hele tiden skiftede grupper og hørte hinandens historier og fandt et svar på spørgsmålet: *Hvad er kerne i den måde, vi deler viden på?*

- Og for at svare på dette spørgsmål var de nødt til at stille sig selv en masse spørgsmål om, hvad det er for en viden, der er brug for. Hvordan skal samarbejdet være? Hvordan modtager vi nye kolleger og meget mere, forklarer Søren Heide.

En af de vigtigste pointer, man nåede frem til var, at når det gælder om, hvilken viden, der er vigtigst at bevare på et bibliotek, så er det ikke den specialviden, den enkelte bibliotekar har opnået gennem et langt arbejdsliv. Det kan for eksempel være en bibliotekar, der har en enorm viden om engelske krimier eller et bestemt forfatterskab.

- Den viden er bundet op på en person, der har interesseret sig for et bestemt emne, og hvis der kom en bruger og spurgte til lige dette område, ville vedkommende få en sublim betjening. Så selvfølgelig ville det være ærgerligt, hvis den viden gik tabt, men et større problem ville det faktisk ikke være, siger Søren Heide.

For biblioteket ville det nemlig være langt værre, hvis der gik viden tabt om de processer, der får »biblioteksbutikken« til at køre. Såsom hvordan man håndterer bestillingen af et bestemt materiale eller lignende.

Bevidstgjorte om det, har personalet på de pågældende biblioteker udarbejdet en

lang række ideer og visioner til, hvordan bibliotekerne sikrer viden. Nogle af de vigtigste pointer var ordninger, hvor en »gammel i gårde« lærte en »ny grøn« op. Men også at prioritere tid til generelle orienteringer og at samle procesbeskrivelser for eksempel på intranettet var nogle af de redskaber, som ansatte og ledere pegede på som gode hjælpemidler til at sikre en fornuftig videndeling på biblioteket. ■

lerche@bf.dk

Inspirationsliste

Der findes allerede tiltag på flere biblioteker. Denne liste er en samling af forskellige tiltag, der skal lette bibliotekernes generationsskifte.

- Oplæringsplan (plan / liste over hvad der er basisviden) udarbejdet af de »gamle« i fællesskab
- »Følørdning«, hvor der i indkøringsperioden er afsat ekstra tid til opgaven
- Tvungen jobrotation
- Obligatorisk, at medarbejdere, der har været på kursus, afholder videnseancer for deres kolleger
- Funktionsbeskrivelser og arbejdsbeskrivelser samles et sted. Eksempelvis på intranettet.
- Fredagsmøder med orientering om nye tiltag. Tavle med orientering om aktiviteter i huset.
- Frivilligt personale-hobbyindex over de mere private kompetencer, der kan være nyttige for andre.
- Back-up på alle funktioner
- Personale/seniorpolitik, så personaleafgang kan overlappes af tilgang
- Mentorordning

Om Conmoto

Conmoto har afsat i Human Business Development og arbejder ud fra et fokus på sammenhæng mellem mennesker, ledelse, strategi og organisation.

Se mere på:

<http://www.conmoto.dk/>

<http://www.conmoto.dk/Default.aspx?ID=639>

Guide til sociale teknologier på Internettet

Hvordan udnytter man bedst de nye sociale teknologier på Internettet som organisation? Hvordan bruger man Facebook og Flickr strategisk som virksomhed? Hvornår og hvordan skal man engagere sig på Internettet?

Groundswell – vinderstrategier i en verden af sociale teknologier handler om, hvordan man som organisation bedst muligt forholder sig til de nye sociale teknologier som Facebook, Youtube og blogs. Bogen sætter fokus på, hvordan man kan bruge de nye sociale teknologier, og hvilke strategiske overvejelser man bør gøre sig i forhold til det sociale Internet.

Omdrejningspunktet er begrebet *groundswell*, der i bogen er oversat til understrømmen. Understrømmen dækker bredt over strømninger og folkemening i tiden. Begrebet gennemsyrrer bogen fra ende til anden, fordi det indkapsler forfatterens pointe; understrømmen er en social tendens, og ikke udtryk for en teknologisk udvikling. Det er vores brugere og kunder der er i gang med at ændre adfærd, og mediet for adfærdsændringen er internettet. Det kunne lyde meget tungt, men bogen formår at beskrive ændringerne på en meget overskuelig måde – uden at blive for teoretisk og akademisk.

Bogen fungerer godt som indgangsvinkel til det sociale internet og særligt til nogle af de overvejelser, man bør gøre sig som organisation eller virksomhed. Den kommer med et klart budskab: de sociale teknologier ændrer magtbalancen mellem virksomhed og kunde, og derfor er man nødt til at forholde sig til dem.

Groundswell er et godt bud på en bog, der giver en introduktion til de overvejelser, der bør gøres i forhold til sociale teknologier. Den indeholder flere nyttige og praktiske redskaber. Særligt interessant er dens inddeling af brugertyper alt efter deres brug af internettet og i måder virksomheder kan involvere sig på internettet på.

Det slutter ikke med bogen. For bogens forfattere, *Charlene Li* og *Josh Bernhoff* tager deres egen medicin, og har lavet en blog til bogen, der hedder det samme som bogens engelske titel: *Groundswell - winning in a world transformed by social technologies*. Bloggen er et godt supplement til bogen, og det kan anbefales at kigge på den, hvis man er interesseret i at udforske forfatternes univers yderligere.

/Christina Wandi
cand.scient.bibl

Københavns Hovedbibliotek

Groundswell – vinderstrategier i en verden af sociale teknologier

Charlene Li og Josh Bernhoff
Udgivet af: Børsens forlag
Udgivet på dansk: 20.2.2009
ISBN: 978-87-7664-401-7
296 sider. Pris: 460 kr

the world's becoming
SWETSWISE

Swets forenkler – effektiv abonnementsadministration

Med Swets som din samarbejdspartner kan du bruge tiden mere effektivt!

Overlad det til Swets at servicere dine abonnemeter: vi tilbyder indkøb og administration af alle abonnemestyper, herunder aviser, tidsskrifter og e-bøger.

Kontakt os og hør hvad vi kan gøre for dit bibliotek!
Ring 3915 7915 eller mail info@dk.swets.com
www.swetswise.com

Med udgangspunkt i et opryddet og enkelt Krystaltorv er Hovedbiblioteket let at orientere sig i. Skiltningen er præcis, det åbne rullende trappeforløb manifesterer strukturen.

Flot nyt indgangsparti på Københavns Hovedbibliotek

Københavns Hovedbibliotek har gennemført første etape af en modernisering. Nu fremstår stueetagen professionel og enkel. Jens Lauridsen anmelder istandsættelsen.

En del af foyerrummet og atriets på Hovedbiblioteket i Krystalgade i København har fået et flot og professionelt løft.

I samarbejde med designfirmaet Syn-tech er den store, forhenværende varehussentré blevet grundigt bearbejdet.

Først og fremmest er der blevet ryddet op i alle de signaler, udtryk, funktioner og tilbud, man før præsenterede for borgerne med et mix af semiprofession-

nelt layout og håndgjorte lapper. Nu er skiltningen tydelig med udgangspunkt i en minimalistisk arkitektur og et bevidst arbejde med præcis lyssætning.

Der er henvisninger til hovedfunktionerne Aflevering, Information, Moccazinnet (magasiner, aviser, café), Børn & Unge, Informationen samt miniscenen og udstillingsområdet »Dialog på græs«. Herudover er der en markering af fire skiftende temaudstillinger, en storskærm med dynamisk formidling af aktiviteterne i hele huset og en stor, flot, digital oversigtstavle. Denne tavle er det centrale element i forhold til formidlingen af strukturen på Hovedbiblioteket, naturligvis i sammenhæng med de øvrige tiltag. Eksempelvis er der på tavlen i fine pastelfarver henvisninger til etagerne koblet med tekstinformation. Farverne kan genkendes og lokaliseres i form af tydelige, rektangulære lyssætninger i atriets. Det

er god skiltning, og det er med til at give rummet karakter og klasse.

Bymetaforen

Det er oplagt at bruge bymetaforen på et mangfoldigt, offentligt hus. Denne tanke er i høj grad en del af konceptet i stueetagen, der kan opfattes som ét stort torv i symbiotisk sammenhæng med Krystalgade og bymiljøet udenfor. En relativ stor del af torvet umiddelbart indenfor, er helt åben og har karakter af en lille plads. Dette sted, hvor der ingenting sker, er måske det mest geniale ved nyindretningen. Dels er der behov for god passage på et befærdet strøg, dels er det netop den velplanlagte pause i informationsstrømmen, der giver den enkelte bruger mulighed for ubesværet at orientere sig i et forklaret rum.

Det må dog konstateres, at ambitionen om med kraft og overbevisning at sende

I Moccazinnet som andre steder er der arbejdet bevidst med varieret og præcis lysætning. Fint. Til gengæld er der kun plads til en avislæser på hver anden plads!

budskabet om biblioteket ud i byen via vinduesfacaden ikke er lykkedes. Op-hængte plakater, bøger i stakke og et indkig til en dunkel café og en scene, hvor der som oftest ikke sker noget, suppleret med en enkelt storskærm, fungerer ikke godt nok: Der er dømt »Død sild«. Et godt råd er at rydde op og fokusere lige så præcist på facaden, som man gør det på indretningen inden døre.

Isenesættelse og formidling.

En anden del af konceptet i forbindelse med den nyindrettede stueetage har været forestillingen om en bevidst, strin-

gent, dynamisk og sammenhængende formidling af Hovedbibliotekets enorme videns- og kulturpotentiale. Stueetagen er bogstaveligt talt en indgang, og det er oplagt, at her skal skabes størst muligt overblik for brugeren. Det gøres der så blandt andet ved sammenhængende, skiftende referencer til bibliotekets mangfoldige potentiale. Eksempelvis kan bøger om et bestemt tema udstilles i vinduerne mod Krystalgade og indenfor på torvet. På storskærmene er der henvisninger til relevante databaser og websites om samme tema, der også går igen i udstillingsområdet og reflekteres i

aktiviteterne på scenen. Fuld power på en bevidst og iscenesat formidlingsstrategi. Ingen tvivl om, at det vil være med til at profilere Hovedbiblioteket i københavnernes bevidsthed.

Biblioteksfejden

Nu har hun så gjort noget af det, hun sagde, hun ville gøre; hende den provokerende leder af Hovedbiblioteket, Pernille Scholtz: Prioriteret, dedikeret tematisk præsentation, bogforsiderne frem på fire fine pulte, lidt søgt kaldet Krystaller. Og bogen får ikke modstand, men kvalificeret samspil i den koordinerede formidling af ▶

Det er svært at kommunikere bibliotek ud af vinduerne og det er der præsteret mod Krystalgade er ikke godt nok.

indhold på forskellige, ligeværdige medieplatforme, der er nerven i og berettigelsen for ethvert moderne bibliotek.

Det er godt for folket, for demokratiet og for substansen. Mon ikke selv de mest selvsmagende, mavesure »bogelskere« kan se pointen?

Børn og unge er næste etape

Næste tiltag i indeværende år bliver, at Børn og unge-området bagerst i stueetagen flyttes op på 2. etage. I stedet etableres et større sceneområde til foredrag, arrangementer, undervisning med videre.

Måtte forandrings- og moderniseringsbølgen hurtigt brede sig til alle etager i Krystalgade.

Det kan kun blive bedre, men min gode Overborgmester og ditto Kulturborgmester, det kan også kun blive en stadigt mere overbevisende demonstration af det enorme behov for et nyt, stort, markant,

tidssvarende Hovedbibliotek i København. Kom nu i gang!

Det er stort at bo i Københavns Kommune, landets hovedstad. Der har jeg haft min adresse de sidste næsten fem år. Der sker noget i byen og bare i min tid er Operan (cirka 3 milliarder kroner), Amager Strandpark (godt 200 millioner kroner), Skuespilhuset (750 millioner kroner) og nu sidst Jean Nouvel's fantastiske koncerthus (1,6 milliard kroner) kommet til.

Lad det næste store offentlige byggeri blive et nyt Hovedbibliotek for alle københavnere og alle turister og gæster i byen i det hele taget. Prisen vil alt afhængig af beliggenhed med videre være op i mod 8-900 millioner kroner. Det er en del penge, selv for en stor, stærk Hovedstad, så sæt alle gode kræfter sammen; Overborgmesteren, Hr. Møller, Kulturministeren, Direktøren for Styrelsen for Bibliotek og Medier – og hvem der ellers har penge,

Den digitale informationskærm ud til Krystaltorvet er best practice indtil dags dato.

indflydelse eller relevante kompetencer.

Det nuværende, nedslidte og ydmyge Hovedbibliotek besøges hver dag af cirka 3500 borgere.

Der er brugt under to millioner kroner på ombygningen. ■

Jens Lauridsen er bibliotekschef i Tårnby Kommune

For yderligere oplysninger om opdateringen af stueetagen på Hovedbiblioteket kontakt:

Pernille Scholtz, områdeleder,
persch@kff.kk.dk

Inge Rudbeck, afdelingsleder,
ingeru@kff.kk.dk

Se mere: www.syntech.dk og
www.bibliotek.kk.dk

STREGKODER OG RFID

designforslag, sekvensnumre, kvalitetskontrol, hurtig levering... overlad trygt det hele til os - så er biblioteket sikret!

SUND
S O U N D

KØB BIBLIOTEKETS NUVÆRENDE SIKRINGSETIKETTER GENNEM SUND SOUND. MÅSKE ER DER PENGE AT SPARE!

Sund Sound ApS har over 10 års erfaring med mediesikring, og leverer til den største del af det danske biblioteksmarked.

SUND SOUND APS
VED KLÆDEBO 18 | 2970 HØRSHOLM
45 76 18 88 | MAIL@SUNDSOUND.DK

UPDATEXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Bliv bedre til at kommunikere

- Et helt nyt udbud på åben uddannelse er klar

Ønsker du at lære mere, end et kortere kursus kan give?
 Er du parat til at investere lidt mere af din tid på fordybelse og refleksion? Så er et forløb under Journalisthøjskolens åbne uddannelser noget for dig.

Til efteråret udbyder UPDATE en lang række spændende forløb, som du kan tage som enkeltforløb, men du kan også tage flere og bygge din egen feksible diplomuddannelse op over nogle år.

Forløbene ligger på tre spor:

- Det journalistiske håndværk
- Webformidling med tekst, foto, lyd og video
- Kommunikation med en journalistisk tilgang

Det journalistiske håndværk
 Fortællende journalistik
 Personen i centrum
 Forklar og giv baggrund
 Den hurtige formidling
 Skriv bedre - især for sagsbehandlere og embedsmænd
 Webformidling med tekst, foto og lyd
 Kommuniker med video
 Fotografer til din artikel
 Ny i kommunikation
 Strategisk kommunikation
 Medarbejderkommunikation: Blad og intranet

Læs mere på
WWW.UPDATE.DK/AABENUDDANNELSE

XX
 XXXXUPDATEXXXXXXXXXXXX
 XXXXDANMARKS MEDIE- OG JOURNALISTHØJSKOLEXXXXXXXXXXXX
 XXXXTLF 8944 0593XXXWEB WWW.UPDATE.DKXXXMAIL UPDATE@UPDATE.DKXXXXXXXX

FAÅ OVERBLIK OVER DINE JOBMULIGHEDER

Opret en jobagent på www.bibliotekarjob.dk

Opret din personlige jobagent på Bibliotekarjob.dk.
 Agenten finder de jobannoncer på Internettet, der passer til dig og dine kvalifikationer.

Du får løbende tilsendt e-mails med links til de jobannoncer, der er relevante for dig og dine ønsker.

Din jobagent gør jobsøgningen overskuelig.

Bibliotekarjob.dk tilbyder dig en række funktioner, der hjælper til at planlægge din karriere.

I udviklingen af Bibliotekarjob.dk har vi udnyttet vores viden til at udvikle en jobportal, der er tilpasset dig og dine jobønsker.

Bibliotekarjob.dk er en del af Profiljob.dk netværket, som er et samarbejde mellem 14 af Danmarks faglige organisationer.

Deltagelsen i Profiljob.dk netværket betyder, at du ikke alene modtager relevante jobannoncer fra Eiblibliotekarjob.dk, men også fra de øvrige jobportaler, når du har oprettet din jobagent på Bibliotekarjob.dk.

Mere end 15.000 personer har allerede oprettet deres personlige jobagent på Profiljob.dk netværket.

PRESEN
BIBLIOTEKS

RELEVANTE JOB - RELEVANTE PROFILER

PARTNER I PROFILJOB.DK

Fængslende messe

Da Horsens Krimimesse startede i 2003 var det med tre århusianske forlag i en teatersal. I 2009 består den af 16 forlag, 50 forfattere og 3.500 gæster i et nedlagt fængsel.

tekst SABRINE MØNSTED
foto ULRICH BACHE

Horsens Statsfængsels port fører ikke længere ind til hverken fanger eller fængselsfunktionærer. Besøgende i den sidste weekend i marts blev i stedet mødt af

hundredevis af litterære mordgæder, forfattere og litteraturanmeldere. Siden de sidste fanger i 2006 blev overført til det nye og flugtsikre fængsel på Enner Mark i den anden ende af Horsens, har det nedlagte fængsel én gang om året lagt snedkeri, trykkeri og gymnastiksal til Danmarks eneste krimimesse.

Mellem stabler af slagtilbud, dugfriske krimier og klassikere på simple træborde i det tidligere snedkeri står boghandlerne klar med dankortmaskiner, forfatterne med kuglepenne, og bibliotekarerne til at guide folk gennem messen. På den lille scene i midten bliver en nyskabelse ud i genren præsenteret – en facebook-krimi.

Fem forfattere – et mord

Dødens fotograf hedder Danmarks første Facebook-krimi. Skrevet af fem forskellige mennesker fra hver deres del af Danmark, der har mødt hinanden på facebook. En sosumedhjælper, en studerende, en pædagog, en it-udvikler og en fængselsfunktionær. De fem forfattere har ikke mødt hinanden før, at de med smil og tårer i øjnene ser den færdigtrykte bog og hinanden på krimimessen i Horsens. De har i flere år kun haft kontakt på facebook og mail.

Ideen til en facebook-krimi voksede ud af en litteraturgruppe på facebook, de alle var medlem af. En af dem fik ideen til at skrive en fælles novelle og de fire andre meldte sig. Det eneste de lagde sig fast på

Forfatterne bag den første facebook-krimi ser den færdige bog og møder hinanden for første gang. Til højre ses forfatter Steen Harvig og litteraturanmelder Bo Tao Michaëlis.

Det er sidste år, at Horsens Krimimesse foregår i de autentiske og rå omgivelser i Horsens fængslet. Mandag efter messen skal en større ombygning i gang, hvor fængslet skal bygges om til konferencecenter. Personalet på Horsens Bibliotek håber og tror på, at Krimimesse, vender tilbage til fængslet, når ombygningen er færdig om et år eller to.

fra start var, at hovedpersonen var pressefotograf, hed Sara Mikkelsen, at der skulle ske et mord, og at facebook skulle spille en rolle.

De fem forfattere Anette Andersen, Anne-Marie Vendler, Claus Christiansen, Dorthe Annette Hansen og Margit Hedelund skrev et afsnit hver og sendte det videre.

- I den mest nervepirrende del af bogen, kom alle fire afsnit retur samme aften, fordi ingen af os kunne slippe historien, siger Anette Andersen. De har brugt facebook til fællesbeskeder og ideudvikling, og så er der blevet tjattet meget, når en har slået en af de »andres« personer ihjel.

- Halvvejs måtte vi stoppe op, for vi var i gang med hver vores roman, og vi måtte beslutte os for, hvem der var morderen, siger Anette Andersen. Og før det blev til den roman, der nu er udgivet på Skriverforlaget, var det nødvendigt med en voldsom redigering af vildskud.

De fem forfattere har allerede plottet klart til deres næste facebook-krimi.

Skønlitteraturens stedbarn

Tværs over fængselsgården, med kig op til et utælleligt antal vinduer med hvide tremmer for, ligger det tidligere trykkeri, her er koldt og uret på væggen er gået i stå.

Under den smalle stribe af vinduer

diskuterer krimieksperter og litteraturanmelder på Politiken Bo Tao Michaëlis og forfatter Steen Harvig, hvorfor krimien bliver betragtet som litteraturens stedbarn. Ifølge Steen Harvig melder klichéerne sig, når talen falder på krimigenren,

Ord som trivikrimi, tyndt plot, simpelt sprog, simple figurer og banaliteter bliver nævnt.

Og det er mærkater, som ikke er rigtige, mener Bo Tao Michaëlis, fordi det håndværksmæssigt er en svær genre.

- Mange forfattere har troet, at de lige kunne skrive en krimi, men det kan de ikke, siger han. Ifølge ham stammer den lidt nedladende holdning til krimier fra en romantisk litteraturopfattelse, hvor det ►

Personalet på Horsens bibliotek klar til at øse af deres krimividens. Til højre ses krimieksperter Nanna Rørdam Knudsen i samtale med forfatter Mons Kallentoft.

Plakat fra messen.

Der var også genbrugskrimier til salg.

Trods kold blæst var der også udendørs guider.

er ildeset, hvis en bog ikke er skrevet på hjerteblod.

- En krimi kræver derimod godt håndværk, og at man ved, hvad man vil. For eksempel at man ved, hvad der sker med en kugle, når den går igennem et menneske, siger han.

Litteraturanmelderen vil dog godt medgive, at sproget i visse krimier kan være klichépræget, men mest hvis han skuer bagud.

- Agathe Christie, der står bag helte som Miss Marple og Hercule Poirot, har det sorte bælte i plot, men hendes sprog er nok lidt klichépræget a la lord- og lady-nonsens, siger han og tilføjer, at hun også var mester i at bryde nogle af datidens

»krimiregler«, for eksempel at der ikke måtte være sex i krimier.

- Historierne om Miss Marple handler næsten kun om farlige kvinder, der forfører rødmossede englændere, siger han.

Ifølge Steen Harvig betyder sproget i en krimi lige så meget som i en hver anden skønlitterær roman.

- Som forfatter er det at skrive et arbejde og et håndværk, men også kunst og sproget skal plejes og passes, siger han og kommer med et eksempel, hvor han skulle beskrive en kvinde, der var blevet indlagt og var blevet en »grøntsag«. Det tog mig otte omskrivninger, før den var der, siger han.

Bo Tao Michaëlis mener også, at krimi-

ers styrke – at de fænger og ofte er hurtigt læste – også er deres svaghed, når man taler om hvilken litteratur, der er mest prestigé i at skrive.

- Men kvalitet er ikke lig med, hvor lang tid det tager at læse en bog, eller om man kan læse den igen. Shakespeare kan man læse igen og igen, det kan man ikke på samme måde med en Agathe Christie krimi, men det er som at sammenligne to så forskellige ting som foie gras og Jaka Bov – det kan man ikke. ■

moensted@bf.dk

Krimilæsere i fængslets tidligere snedkeri. I midten Horsens Statsfængsel fra 1853, hvor den sidste henrettelse i Danmark fandt sted i 1892.

Krimier gennem tiden:

Måske er det butleren

Krimigenren er for længst blevet stueren, og aldrig er der blevet sprøjtet så mange nye krimier ud. Forfatterne eksperimenterer og det overnaturlige, humor og international kriminalitet er de nyeste ingredienser, ifølge krimieksperter Nanna Rørdam Knudsen.

af SABRINE MØNSTED

Helten må stadig ikke »snyde«, men det er blevet ok at få hints fra det overnaturlige, når krimigåderne skal løses, ifølge cand. mag i historie og litteratur med speciale i nordiske politiromaner Nanna Rørdam Knudsen.

- De strenge krav om realisme i krimierne er ved at blive blødt op, siger hun.

Kravet om de virkelighedsnære krimier opstod ellers helt tilbage i 1950'erne i halen på de knap så realistiske, klassiske engelske puslespilskrimier af Agatha Christie og de hårdkogte amerikanske krimier anført af Raymond Chandlers. Læserne begyndte efterhånden at efterspørge krimier, hvor de kunne identificere sig med hovedpersonen, hvilket kan være svært med den morfinafhængige Sherlock Holmes eller den egocentriske Hercule Poirot. Heltene skulle være hele personer med et privatliv. I Skandinavien blev det blandt andet leveret af Sjöwall og Wahlöö, der fra 1965 til 1975 udgav ti bøger om kriminalbetjenten Martin Beck.

- Og det er den type krimier, som er blevet skrevet i vores del af verden lige siden, siger Nanna Rørdam Knudsen. Bøger med politibetjente eller journalister i realistisk rammer og med en latent samfundskritik.

Overjordisk inspiration

Men i dag er det ellers strenge krav om, at historien skal være realistisk, og at alt skal

have en logisk og naturlig forklaring, ikke længere så strengt.

- Der bliver stadig skrevet om politibetjente eller journalister, men det strenge krav om realisme er ved at bløde lidt op, Forfattere som Håkan Nesser og Arne Dahl skriver politikrimier, der er relativt realistiske, men sprænger rammen ved for eksempel at lade politibetjentene diskutere højsange eller tyske digte af Rainer Maria Rilke, siger Nanna Rørdam Knudsen.

Arne Dahl og også forfattere som Johan Theorin, Mons Kallentoft og Åsa Larsson lader de døde tale. Detektiven har en fornemmelse af, at nogle prøver at kontakte ham eller hende, og det er brud på »realis-mereglen«. Johan Theorins bøger foregår for eksempel i Øland i Sverige, og han væver gamle folkesagn og myter fra området ind, så historien bliver mere gyseragtig.

- Der må godt ske noget i krimierne, der ikke kan ske i virkeligheden nu, før skulle der være en naturlig forklaring, siger Nanna Rørdam Knudsen.

Et andet eksempel er Danmarks Radios serie Rejseholdet, hvor rammerne er traditionelle og realistiske, men hvor kriminalbetjenten La Cour har clairvoyante evner.

- Det er »ulovligt«, men fungerer det, vil vi som læser eller seer godt acceptere det. Så længe det ikke virker som snyd, kan det være interessant, at detektiven har en veludviklet intuition. Vi er jo vant til, at detektiver for eksempel kan mærke, når nogle ikke taler sandt.

Humor og terror

En anden tendens Nanna Rørdam Knudsen ser er, at kriminalgåderne i højere grad end før viger for spændingsromaner. Hun definerer spændingsromaner som bøger, der ikke har en enkelt krimigåde i sig og ikke har nationale grænser, det kan være kvindehandel, internetkriminalitet eller terror. Et eksempel er forfatteren Leif Davidsens agentkrimier.

- Det handler igen om, at krimier skal afspejle virkeligheden, og den er blevet mere global. Mord i en landsby, der bliver opklaret af inspektør Barneby er ikke så realistiske

mere. Lommetyvene på Strøget i Århus er måske en bande fra Litauen. Det vil der komme endnu mere af, siger Nanna Rørdam Knudsen.

Humor er den tredje og sidste tendens hun peger på.

Krimiserien af Camilla Läckberg er for eksempel hyggelig, selv om de er uhyggelige og har meget humor i sig, som når det dovne kriminalchef folder en lille bunke af sit henteår på toppen af hovedet eller gemmer flødeboller i skuffen.

- Krimier har ellers været en humorforladt genre, men flere og flere forfattere tør være lidt morsomme. Forfatteren Mark Billingham skriver for eksempel med en sort humor, der gør, at man kan holde ud at læse hans meget voldsomme krimier, siger hun.

Mere end underholdning

Ifølge krimieksperter er forklaringen på krimiens overvældende succes en forstærkende kraft. Jo flere krimier der sælger godt, jo flere forfattere tager genren seriøst og ser det som en udfordring at skrive en krimi, som de danske forfattere Lene Kaarberøl og Agnete Friis, der har skrevet den anmelderroste krimi *Drengen i Kufferten*.

En forklaring er også, at der i forhold til andet »underholdningslitteratur« som *Bridget Jones Dagbog* eller *Shopaholic-bøgerne*, ofte er noget at tænke over.

I Sverige har man i mange år taget krimier seriøst, og svenske forfattere har været førende. Norge er kendt for at være eksperimenterende som Anne Holt, der skriver om atypiske personer i sine politikrimier.

- Den norske forfatter Gunner Staalesen har også siden 1977 skrevet om en privatdetektiv i Bergen, og det kræver snilde at få det til at virke troværdigt, siger Nanna Rørdam Knudsen.

Danmark er også ved at komme godt med, mener hun.

- Der kommer mere og mere god krimilitteratur på dansk efterhånden, som flere forfattere tager det seriøst i stedet for at tro, at de kan skrive en krimi med venstre hånd i sommerferien.

moensted@bf.dk ►

Bibliotekar Vibeke Johansen har krimi i blodet, og er for femte år i træk kvinden bag krimimessens program.

The mastermind

Bibliotekar Vibeke Johansen fik ideen til en bogmesse kun for krimier. Og Horsens bibliotek har fået en kulturpris for sit arbejde.

tekst SABRINE MØNSTED
foto ULRICH BACHE

Interessen for krimigåder blev vakt i bedsteforældrenes sommerhus lidt uden for Horsens. Når de voksne diskuterede den sidste af Agatha Christies mordgåder, der blev opklaret i løbet af sommerferielæsningsen, fulgte Vibeke Johansen med. I

bogreolen fandt hun bogen Dodie Smith's *101 Dalmatinere* om tyveriet af en flok hundehvalpe. Og efter nogle somre læste hun *De Fem*, *Kim-bøgerne* og *Alfred Hitchcock og de tre detektiver*.

30 år efter fik hun ideen til en bogmesse – kun for krimier.

Og i 2003 var den en realitet. Men de første år var op ad bakke.

- Flere forlag sagde »jamen vi tror ikke på, at det holder, der er jo bogmessen i København«. Men langsomt gik det bedre, siger Vibeke Johansen. Og da messen i 2007 kunne tilbyde forlagene, at de kunne invitere deres forfattere til et nedlagt fængsel, så var de solgt.

Messen startede med tre århusianske

forlag: Modtryk, Klim og Hovedland. I dag er der 16 forlag, Gyldendal og Lingshart og Ringhof er blandt andre kommet til.

- Vi kunne ikke gøre det uden forlagene, de har kontakten til forfatterne og lægger et stort arbejde i messen, siger Vibeke Johansen, der også selv lægger mange timer i messen. Hun står for at tilrettelægge programmet, mens hendes kollega Pia Andersen står for de praktiske ting.

I løbet af året bruger Vibeke Johansen 5 til 15 timer om ugen og op til messen er det fuld tid. Og på messedagen er halvdelen af bibliotekets personale involveret samt deres mænd, koner, kusiner og så videre.

- Det er skønt, at folk er så engagerede. Vi har jo også et bibliotek, der skal holdes åbent, siger Vibeke Johansen.

Kultur koster

Forløberen for messen var et arrangement i 2001, hvor Horsens bibliotek blev inviteret til at lave en temadag under overskriften Nordiske dage i Horsens. Vibeke Johansen foreslog, at biblioteket afgrænsede det til nordisk kriminallitteratur. Og det var en succes. Flere hundrede gæster besøgte Horsens Teater, hvor biblioteket havde lavet en minimesse med fem norske forfattere blandt andet Gunnar Staalesen og en masse krimier.

Det næste års tid lurede ideen om en krimimesse. Krimieksperter og anmelder på Politiken Bo Tao Michaëlis blev hidkaldt fra København for at komme med gode råd. Det lød enkelt: Koncenter jer om de århusianske forlag, så skal de nok komme fra København med tiden.

- Når man udgiver bøger er det jo en forretning og forlagene skulle jo kunne se en økonomisk ide i messen.

Og selv om succesen er til at få øje på i dag, så er det ikke en økonomisk overskudsforretning for biblioteket.

- Det koster at lave kultur, siger Vibeke Johansen, men messen har gennem årene fået støtte fra blandt andet Horsens kommune, Horsens Folkeblad, Kunstrådet og Energi Horsens.

Messen i fremtiden

Planen for messen de næste år er ikke, at den skal vokse sig enorm.

- Der er stadig plads til flere, men det er ikke ambitionen at ligne forum. Det her er en genremesse. Og vores force er, at vi er små. Vi oplever forfattere, der siger, at de godt kan lide at komme til Horsens, fordi der er en nærhed, som man ikke oplever, når det bliver for stort. Du går ikke herfra uden at have set det hele, som på

bogmessen i forum. Men vi skal lave et arrangement, der popper op, fordi der er så mange kulturelle og litterære tilbud. Folk skal helst sige til deres venner og kolleger »Der skal du tage med over næset år«.

Et mål nået

Da ideen om en krimimesse opstod var drømmen blandt andet, at få Det Danske Kriminalakademi til at overrække Palle Rosenkrantz prisen på messen.

- Jeg tænke, »de kommer aldrig til, at flytte overrækkelsen helt fra København til Horsens, siger Vibeke Johansen. Men allerede det andet år blev hun inviteret på en øl af et par repræsentanter fra akademiet.

- De ville høre, hvad vi ville sige til, at de overrakte prisen på messen. Vi var blevet noget, som man godt gad at rejse til Horsens efter. Det gjorde mig glad og stolt. ■

moensted@bf.dk

vigtigt
TRÆF ET VALG!!

Det handler om din fremtid

Mange af vores kunder får i øjeblikket tilbud om at skifte til en ny pensionsordning. Har du modtaget et tilbud fra os, kan du med fordel læse det igennem og kigge forbi vores hjemmeside. Men vigtigst af alt – husk at ta' stilling! Læs mere på sampension.dk/valg

sampension
KP LIVSFORSIKRING A/S

Tuborg Havnevej 14 • 2900 Hellerup
Tlf. 77 33 18 77 • sampension.dk/valg

bates lyer

Stillingsopslag

Alle henvendelser vedrørende stillingsopslag rettes til:
DG Media as, Gammel Torv 18, 1457 København K, Tlf. 70 27 11 55,
fax 70 27 11 56, e-mail: epost@dgmedia.dk
Bemærk venligst, at fristerne nedenfor kun gælder stillingsannoncer.

Frister for stillingsopslag

Bibliotekspressen 9 – Udkommer 21. maj
Bestillingsfrist 01. maj kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 2. juni
Bibliotekspressen 10 – Udkommer 11. juni
Bestillingsfrist 22. maj kl. 12
Tidligste ansøgningsfrist 22. juni
Bibliotekspressen 11 – Udkommer 25. juni
Bestillingsfrist 5. juni
Tidligste ansøgningsfrist 6. juli

Råd og anbefalinger ved ansøgning

Stillingsannoncer optrykkes almindeligvis uden en BF-note – men er en sådan påført, bedes du bemærke dette. BF anvender følgende noter:
A: Der består uoverensstemmelse mellem BF og ansættelsesmyndigheden. Stillingen må ikke accepteres uden BF's godkendelse.
B: Der er tale om en deltidsstilling (under 29,6 timer pr. uge). Det er ikke oplyst om der udstedes frigørelsesattest. En frigørelsesattest skal udstedes fra begyndelsen af et ansættelsesforhold, hvis der skal udbetales supplerende dagpenge.
C: Ansøgere bedes kontakte BF's Forhandlingsafdeling

Generelt ved jobansøgning (offentlig og privat)

BF har uddelegeret aftale- og forhandlingsretten til den lokale BF-tillidsrepræsentant, kontaktperson eller AC-tillidsrepræsentant. Derfor: inden du accepterer en tilbudt stilling, skal du kontakte den lokale repræsentant vedr. dine løn- og ansættelsesvilkår. Findes ingen lokal repræsentant kontaktes Forhandlingsafdelingen i BF. Ved tilbud om ansættelse i en bibliotekslederstilling kontaktes altid Forhandlingsafdelingen.
NB: Sig aldrig din nuværende stilling op før evt. tillægsforhandlinger er afsluttet!

Offentlig ansættelse

Akademikernes Centralorganisation (AC) – og dermed Bibliotekarforbundet – har overenskomst med de kommunale og regionale arbejdsgivere samt staten.
Lønindplacering sker på skalaen efter Ny Løn, men samtidig skal der ske en vurdering af om der i henhold til overenskomsten kan forhandles funktions- og/eller kvalifikationsstillæg.
Denne vurdering foretages sammen med den lokale tillidsrepræsentant, der også gennemfører forhandlingen.
Er du aflønnet efter gammelt lønsystem, kan denne aflønning opretholdes ved umiddelbar overgang til anden stilling indenfor overenskomstens område (2-måneders-grænsen).

Privat ansættelse

AC/BF har overenskomst med enkelte private arbejdsgivere, men de fleste ansættes på individuel kontrakt, hvor man selv forhandler sin løn. BF udgiver til brug herfor en årlig Privatlønsstatistik og har udarbejdet et forslag til kontrakt for privatansatte bibliotekarer, incl. vejledning. Se: www.bf.dk
BF anbefaler, at du inden underskrift på kontrakt/ansættelsesbrev kontakter Forhandlingsafdelingen for vurdering af kontraktens vilkår.

Børnebibliotekar Barselsvikariat

Ved Gladsaxe Bibliotekerne, Hovedbiblioteket og Mørkhøj Bibliotek, er et 37 timers barselsvikariat som børnebibliotekar ledig pr. 8. juni eller snarest derefter.

Læs mere om stillingen og biblioteket

på www.gladsaxebibliotekerne.dk eller kontakt teamleder Astrid Lyngby på telefon 39 57 63 80 eller områdechef Ulla Harne på telefon 39 57 63 40.

Ansøgning

Send din ansøgning til bibliotek@gladsaxe.dk eller Gladsaxe Bibliotekerne, Administrationen, Søborg Hovedgade 220, 2860 Søborg, mærket "Ansøgning".

Vi skal have ansøgningen senest mandag den 18. maj kl. 12.00. Samtaler afholdes i uge 22.

Gladsaxe Kommune
– en levende arbejdsplads med mange muligheder.

Tør du ? - Kan du ? - Vil du ?

Tør du lede Danmarks smukkeste beliggende bibliotek? Så er du måske den nye leder på Middelfart Bibliotek.

Kan du motivere og inspirere?
Kan du formidle og skabe dialog?
Kan du bryde faggrænser?

Vil du være en central kulturperson?
Vil du møde et dygtigt og engageret personale?
Vil du arbejde i fantastiske omgivelser?
Vil du stå i spidsen for et moderne bibliotek?

Så gå ind på www.middelfart.dk/job eller www.middelfartbibliotek.dk og læs stillingsopslaget.

Ansøgningsfrist:

18. maj 2009 kl. 12.00.

BIBLIOTEKSCHEF TIL VIBORG BIBLIOTEKERNE

Genopslag

Er du dynamisk og visionær, har du indgående kendskab til organisation og ledelse, og kan du lide at arbejde med viden og kultur, så har du muligheden for at blive Viborgs næste bibliotekschef.

Viborg Bibliotekerne omfatter foruden Hovedbiblioteket 9 lokalbiblioteker og en bogbus i en af landets geografisk største kommuner. Vi har fokus på udvikling og projektkultur og på at give den bedst mulige service til kommunens borgere.

Bibliotekschefen er placeret under forvaltningen Kultur & Service, der består af områderne Idræt og folkeoplysning, Borgerservice og nærdemokrati, Kultur og forebyggelse samt Fællessekretariatet.

Du skal stå i spidsen for Viborg Bibliotekerne, sikre udvikling og tage initiativ til tværgående samarbejder. Du skal også indgå i leder-fora, som skaber synergi ved en øget sammentænkning af biblioteker, kommunal borgerservice og forebyggelse.

Du skal

- være udviklingsorienteret
- have strategisk overblik
- være en god kommunikator
- kunne motivere og skabe engagement
- være dynamisk, have gennemslagskraft samt godt humør
- etablere målrettede eksterne samarbejdsrelationer
- have kendskab til biblioteksområdet

Jobindhold

- ledelse, udvikling og administration af kommunens biblioteksvirksomhed
- udvikling af en ny faglig profil i overensstemmelse med de nationale biblioteksstrategier
- udarbejdelse af bibliotekspolitik og -strategi
- styrkelse af biblioteksprofilen i lokalsamfundet
- aktiv deltagelse i faglige netværk og i projekt- og udviklingssamarbejde

Baggrund

Du skal have en relevant videregående uddannelse, suppleret med lederuddannelse, samt erfaring med ledelses- og organisationsudvikling fra en større organisation.

Løn og tiltrædelse

Vi tilbyder løn på chefniveau og efter gældende overenskomst. Tiltrædelse forventes 1. juli 2009 eller snarest muligt derefter.

Yderligere oplysninger

Hvis du har spørgsmål eller ønsker yderligere information om jobbet kan du kontakte kulturdirektør Lars Munkøe, tlf. 87 87 30 00 – mail: lm@viborg.dk eller administrationsleder Birgitte Uldahl Kristensen, tlf. 87 87 34 01 – mail: buk@viborg.dk.

En oversigt over Viborg Bibliotekernes milepæle 2009 samt en jobprofil kan rekvireres ved henvendelse til Mariane Jensen i Sekretariatet – maj@viborg.dk.

Ansøgning

Frist for ansøgning er mandag den 25. maj 2009 kl. 10.00. Der indgår et testforløb i ansættelsesproceduren. Samtaler vil blive gennemført onsdag den 3. juni 2009.

Ansøgningen sendes til

Kulturdirektør Lars Munkøe
Kultur & Service
Vesterbrogade 15
8800 Viborg
mrk. Bibliotekschef.

HOLD FRI MENS JOBAGENTEN

FINDER ET JOB TIL DIG

Opret en jobagent på www.bibliotekarjob.dk

Lad din personlige jobagent på Bibliotekarjob.dk finde de jobmuligheder, der matcher dine ønsker og kvalifikationer.

Opret hurtigt og nemt din jobagent på Bibliotekarjob.dk.

Jobagenten finder de relevante stillinger og sender dig løbende e-mails med de nyeste jobannoncer.

Jobagenten giver dig tid til at slappe af.

Bibliotekarjob.dk tilbyder dig en række funktioner, der hjælper til at planlægge din karriere.

I udviklingen af Bibliotekarjob.dk har vi udnyttet vores viden til at udvikle en jobportal, der er tilpasset dig og dine jobønsker.

Bibliotekarjob.dk er en del af Profiljob.dk netværket, som er et samarbejde mellem 14 af Danmarks faglige organisationer.

Deltagelsen i Profiljob.dk netværket betyder, at du ikke alene modtager relevante jobannoncer fra Bibliotekarjob.dk, men også fra de øvrige jobportaler, når du har oprettet din jobagent på Bibliotekarjob.dk.

Mere end 15.000 personer har allerede oprettet deres personlige jobagent på Profiljob.dk netværket.

BIBLIOTEKS

RELEVANTE JOB - RELEVANTE PROFILER

PARTNER I PROFILJOB.DK

Bibliotekschef til Hjørring Bibliotekerne

Hjørring Bibliotekerne, som bl.a. består af Danmarks pt. mest omtalte, nytænkende og trendsættende hovedbibliotek, søger ny bibliotekschef snarest mulig, da vores bibliotekschef gennem mange år har besluttet at lade sig pensionere.

Hjørring kommune har ca. 67.000 indbyggere og er i 2007 sammenlagt af de tidligere kommuner Hjørring, Hirtshals, Sindal og Løkken-Vrå. Kulturområdet fremhæves som et satsområde og et sammenbindende led i den store kommune.

Bibliotekschefen har det samlede drifts- og personaleansvar for Hjørring Bibliotekerne med i alt ca. 45 ansatte. Der budgetteres i 2009 med 31 mio. kr. Vores nybyggede hovedbibliotek ligger i et spændende centermiljø i Hjørring, og der er lokalbiblioteker i Hirtshals, Sindal, Løkken og Vrå. En bogbus betjener derudover en række landsbysamfund og børneinstitutioner.

Organisation:

Bibliotekschefen har direkte reference til kultur- og fritidschefen i børne- og kulturområdet og gennem denne til direktøren for børne- og kulturområdet. Bibliotekerne henhører under fritids- og kulturudvalgets ansvarsområde.

Bibliotekets organisation kan i øvrigt karakteriseres som "flad og decentral". Organisationen består af en smal strategisk ledergruppe på 3 personer og en driftsorganisation med et antal selvstyrende teams, hvis medlemmer indgår i tværgående, faglige netværk.

Krav og forventninger til Bibliotekschefen:

- du skal påtage dig ledelsen
- du skal være kreativ, visionær og tænke strategisk
- du skal sætte klare mål for udviklingen af biblioteksvæsenet
- du skal delegere og sparre
- du skal have personligt engagement og udstråling
- du skal motivere og engagere
- du skal være udadvendt og tillidsskabende
- du skal være fleksibel og manøvreduktig
- du skal have økonomisk flair baseret på realiteter
- du skal manifestere Hjørring Bibliotekerne

Derfor vil det være en fordel, at du har en solid biblioteks-faglig og ledelsesmæssig baggrund, og det forventes, at du aktivt og målrettet tager del i Hjørring Kommunes bestræbelser på at fremstå som en attraktiv arbejdsplads for nuværende og fremtidige medarbejdere.

Som leder må du være i stand til at engagere og motivere samt præcisere krav og forventninger på en positiv og konstruktiv måde. Vi efterspørger en ledelsesstil præget af gensidig tillid, reel inddragelse via dialog og ledelsesmæssig synlighed. Du skal kunne lytte, sammenfatte og beslutte og efterfølgende være konsekvent i forhold til beslutningen.

Som person forventer vi, at du er robust, har livserfaring og "hviler i dig selv".

Løn og tiltrædelse

Stillingen ønskes besat på overenskomstvilkår og er omfattet af lokal løndannelse med et forventet lønniveau på ca. 507.000 kr. årligt. Hertil kommer pensionsordning. Tiltrædelse snarest muligt.

Vil du vide mere?

Hvis du har spørgsmål eller ønsker yderligere information om jobbet kan du kontakte publikumschef Janni Sørensen, 72 33 48 25, e-mail: janni.soerensen@hjoerring.dk eller udviklingschef Børge Søndergaard, 72 33 48 13, e-mail: boerge.soendergaard@hjoerring.dk.

En udvidet job- og personprofil kan hentes på Hjørring Bibliotekernes hjemmeside www.hjbib.dk, hvor man også kan finde biblioteksplan 2006-2009 samt organisationsplan. Job- og personprofilen kan også ses på www.hjoerring.dk.

Ansøgning

Frist for ansøgning er 25. maj 2009.

Der indgår testforløb i ansættelsesproceduren
Samtaler vil blive gennemført i uge 24 og 25.

Ansøgningen sendes til ulla.andersen@hjoerring.dk

Hjørring Kommune

www.hjoerring.dk

Master i

børne- og ungdomskultur, æstetiske læreprocesser og multimedier

INFORMATIONSMØDE
28. maj kl. 16-19 på
Syddansk Universitet i Kolding

Uddannelsen stiller skarpt på børne- og ungdomskulturens medier samt på børn og unges mediebrug, legekultur og læreprocesser.

Uddannelsen er rettet mod dig, der arbejder som fx underviser i æstetik-, medie- og kulturfag, konsulent, bibliotekar eller producent af kulturprodukter til børn og unge.

Uddannelsen er opbygget med æstetik, multimedie- og formidlingsfagligt grenvalg.

Du tilegner dig tværfaglige kompetencer på universitetsniveau, der bygger bro mellem:

- kulturfag, æstetik og pædagogik
- teoretisk viden og praksisfærdighed

Søg nu eller senest d. 1. juli. Uddannelsen starter d. 1. september.

Ring på tlf. 65 50 14 70, skriv til gad@ifpr.sdu.dk eller se flere informationer på www.sdu.dk/mbu

 SYDDANSKUNIVERSITET.DK

ABCDEFGHIJKLM
HADERSLEVNOP
BIBLIOTEKERNE
QRSTUVWXYZÆØÅ

Bibliotekar til børn, unge og formidling

Haderslev Bibliotekerne søger pr. 1. juni eller snarest derefter en bibliotekar DB/cand.scient.bibl. (30 t.)

Du skal gerne:

- Brænde for arbejdet med børn og unge
- Have flair for IT og interesse for multimedier
- Være god til at formidle bibliotekets tilbud – både de fysiske og de virtuelle
- Have en udadvendt personlighed
- Være udviklingsorienteret og have lyst til at prøve nye ting

Se detaljeret stillingsopslag på www.haderslevbibliotekerne.dk

Ansøgningsfrist er mandag den 18. maj 2009 kl. 12

Personnyt

Kirstine Thomasen er pr. 1. april ansat som innovationsbibliotekar på Hovedbiblioteket i Helsingør.

Har du fået nyt job så send en mail til bibliotekspressen@bf.dk, hvor du oplyser dit navn, eventuelle tidligere ansættelsessted og beskriver dit nye job samt ansættelsessted. Husk også at skrive, hvornår din ansættelse begynder.

Besøg det nye
www.bibliotekspressen.dk
og deltag i debatten

Nyt job:

Foto: Jakob Boserup

Innovation i Helsingør

Navn: Kirstine Thomasen.

Nyt job: Fra den 1. april ansat som innovationsbibliotekar på Helsingør Bibliotek.

Karriereforløb: Blev uddannet cand. scient. bibl. fra biblioteksskolen i København i juni 2008. Havde forinden studiejob som korrekturlæser på Bibliotekspresen. Blev efterfølgende ansat i et vikariat på Næstved bibliotek, hvor hun udover udlånsvagter var redaktør for dele af hjemmesiden og tog sig af computerundervisning.

Hvad vil det sige at være innovationsbibliotekar?

Nu er det sådan, at der skal laves en hel del om på Helsingør bibliotek i den kommende tid. Blandt andet skal vi flytte, så vi bliver en del af »Kulturværftet«, der kommer til at ligge i det gamle værft på havnen sammen med en række andre kulturinstitutioner. Derudover kommer der også til at ske en del forandring internt, så derfor ligger det endnu ikke helt fast, hvad jeg kommer til at lave.

Men jeg går ud fra, at det bliver en kombination af en klassisk bibliotekarstilling kombineret med udvikling og brugen af web. Nøgleordene vil nok blive webformidling, brugerundervisning og referencearbejde.

Hvordan blev du opmærksom på jobbet?

En af mine venner havde set opslaget. Biblioteket søgte en børnebibliotekar, en trendbibliotekar og en innovationsbibliotekar. Det med børn er ikke lige mig, og jeg vidste ikke, hvad en trendbibliotekar var, men innovationsbibliotekar lød som noget for mig, så jeg sendte en ansøgning og kom til samtale.

Hvorfor fik du jobbet?

Jeg tror, det skyldtes, at jeg på Næstved bibliotek har arbejdet med både undervisning og web, og så har jeg skrevet speciale om web 2.0.

Hvad er det bedste ved jobbet?

Det er spændende at være et sted, hvor der skal ske så mange ændringer. Det betyder jo, at jeg kan være med til at præge det hele. Og så er det en god kombination, at jeg både kan arbejde i det fysiske udlån og med webformidling.

Hvad kan du godt lide ved de forskellige ting?

Jeg kan godt lide at stå bag skranken og give folk en god oplevelse. Det er tit en udfordring, for hvad nu hvis man ikke kan svare på deres spørgsmål? Så må man i gang med lidt af et detektiv-arbejde. Samtidig er der også en udfordring i at få de forskellige webservices til at fungere – og til at få brugerne til at bruge dem og i det hele taget gøre brugerne opmærksomme på, at de er der.

Hvad laver du om 10 år?

Der vil jeg fortsat gerne arbejde med biblioteksudvikling for eksempel i form af kulturformidling via nettet - som opslagsværker, e-læring og podcasts.

Der er langt fra Næstved til Helsingør. Har du måtte flytte?

Nej, jeg har hele tiden boet i København. Men i stedet for før, hvor det tog en times togrejse at komme på arbejde, tager det nu kun 40 minutter hver vej. Og det er jo en køn tur op langs vandet. Når jeg er stået af toget, går jeg langs havnen og forbi Kronborg. Det er fantastisk.

Skrevet af freelancejournalist Jo Brand.

FRIS

Indviklede pensionsregler vil få mange til at blive hængende i det uendelige – eller flygte skrigende bort.

Farvel til jobbet og hvad så?

Rigtig mange medlemmer af Bibliotekarforbundet er så småt ved at nærme sig pensionsalderen eller den tredje alder, som den også kaldes.

I dette nummer af Bibliotekspressen fokuserer vi på det generationsskifte, der er på vej. At det er lige om hjørnet, skal man ikke være demografisk ekspert for at konstatere – alligevel er der usikkerhedsmomenter. Finanskrisen kan få nogle til at udskyde beslutningen og håbe på, at pensionens så vokser lidt – vel vidende at det er de sidste år, at rentes rente for alvor giver noget på bundlinjen. Men én ting er økonomien. Hvordan er det at gå på job, når man står med det ene ben i pensionsjunglen, mens nye generationer kommer til på jobbet og stiller nye krav til en? Myten om det grå guld holder næppe. Så hvornår er tiden moden til at købe Harley Davidson, spille golf dagen lang og rejse

verden rundt, hvis det er det, man vil?

I høj grad er det et individuelt spørgsmål. Er du rask og frisk, hvorfor så gå på pension, vil nogen spørge. Måske kunne man, når man nåede en vis alder – for eksempel de 60 sige, at tiden nu var moden til at prøve noget helt andet. Hvis det bare var så enkelt. Men endnu er der desværre ikke fra Christiansborg lavet enkle og klare regler, der kunne gøre det nemt at vælge at arbejde på nedsat kraft og gå på efterløn, inden man for alvor lader sig pensionere – altså i begge tilfælde hæver man blot de penge, man selv har sparet op. At få lov til at arbejde for nedsat kraft, mens man hæver sin pension er heller ikke let. Man nedkalder bureaukratiet verden over sig med et sammensurium af rigoristiske regler, som gør det svært for ikke at sige umuligt at starte en ny, meningsfyldt arbejdstilværelse for nedsat kraft. At man,

eksempelvis som efterlønsmodtager, kan få lov til at arbejde med modregning i efterlønnen inspirerer jo ingen. I stedet kan man så lave hobbybetonet eller frivilligt arbejde, hvis man vil gøre en forskel. Eller arbejde for en organisation og så håbe, at det er i orden. Lovgivningen halter i hvert fald voldsomt efter og understøtter ikke de danskere, som ønsker at gøre en aktiv indsats, selv om de ikke længere vil arbejde fuldtids i deres nuværende job. Eller man kan vælge at vinke farvel til efterlønnen og tage imod en skattepræmie, hvis man bliver på arbejdsmarkedet.

Som reglerne er nu er det altså hængeløst, der er det reelle valg af »beskæftigelse« når man ønsker at forlade arbejdsmarkedet – eller det pulveriserende erhvervsliv – som fuldtidsansat.

Det er ikke motiverende.

Henrik Hermann
hermann@bf.dk